Visiedocument Iedereen heeft Talent
Begeleiding, Wet Werken naar Vermogen en Jeugdzorg

Onderwerp : Advisering leden van het Netwerkoverleg (zorg- en ondersteuningsinstellingen) en clientenraden (Wmo-adviesraad en de WWB-WSW-cliëntenraad)
Van : Projectgroep Transities
Datum : Maart 2012

0.1 Inleiding

Het Rijk heeft besloten een aantal taken naar gemeenten te decentraliseren. Het gaat om de transitie van alle taken rond *jeugd en zorg*, de uitvoering van de *Wet Werken naar Vermogen* (Werk en Inkomen voor onderkant arbeidsmarkt) en de toevoeging van de verantwoordelijkheid voor *Begeleiding* aan de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Deze laatste verdwijnt uit de AWBZ.

Voordat de gemeente over kan gaan tot het uitvoeren van de nieuwe taken moeten uitgangspunten en doelen worden geformuleerd. Hiervoor is een visiedocument opgesteld met de titel 'Iedereen heeft Talent'. In deze notitie worden de decentralisatietrajecten vanuit landelijk perspectief toegelicht en in het perspectief van het huidige beleid voor de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) geplaatst. Het visiedocument zal de basis en het kader zijn voor het op te stellen (uitvoerings)beleid voor deze transities. Het document bouwt voort op de notitie 'Kansrijk Leven', die de gemeente Tynaarlo in 2008 heeft opgesteld. Nadat het visiedocument is vastgesteld, worden het beleid en de uitvoeringsregelingen opgesteld.

Het concept-visiedocument 'Iedereen heeft Talent' is voorgelegd aan onder andere het Netwerkoverleg Participatie. Het doel van het Netwerkoverleg is om instellingen en organisaties (sociale uitvoeringspartners) de gelegenheid te geven om de gemeente te adviseren bij de strategische beleidsbepaling en elkaar te informeren over ontwikkelingen waarbij de afstemming en de samenwerking gezocht worden. Aan dit Netwerkoverleg nemen zeventien instellingen en organisaties deel die een goede afspiegeling vormen van het werkveld die betrokken zijn bij de uitvoering van de drie transities. In deze inspraaknotitie zijn de adviezen vanuit het Netwerkoverleg op een rij gezet (volgorde van binnenkomst) en wordt een inhoudelijke reactie gegeven op deze adviezen.

1.0 Promens Care

Promens Care geeft aan dat de notitie 'Visie decentralisatie gemeente Tynaarlo' er wat hun betreft goed uit ziet. Promens Care ziet graag in de notitie aangevuld dat investeren in (arbeidsmatige)activiteiten voor mensen met een beperking niet een kostenpost is maar een investering in talenten ten voordele van de (lokale) samenleving.

<u>Bestuurlijke reactie</u>

In paragraaf 6.5 is de tekst uitgebreid.

2.0 Icare VVT (verpleging, verzorging en thuiszorg)

Icare geeft een positieve reactie op de notitie 'Visie decentralisaties gemeente Tynaarlo'. In dit document staat duidelijk omschreven hoe de gemeente aankijkt tegen de op handen zijnde veranderingen.

Icare ziet een grote rol voor het Wmo-loket, waar de burgers van de gemeente Tynaarlo terecht kunnen met hun vragen over wonen, zorg en welzijn. Icare ziet een meerwaarde wanneer zorgaanbieders bijdragen aan het ondersteunen van de medewerkers die op het Wmo-loket werken (Back-Office):

- Informeren wat de mogelijkheden van de zorgorganisaties zijn voor de klanten.
- Ketensamenwerking waardoor optimale zorgverlening: met name bij complexe problematieken de expertise van verschillende zorgorganisaties samen brengen.
- Vraagbaken: inhoudelijke informatie en advies.
- Efficiënte coördinatie op de zorg.
- Stimuleren ontschotting tussen zorgorganisaties.

Icare adviseert de volgende gelaagdheid bij het in kaart brengen van de hulpvraag:

1. Wat kan de klant zelf?
2. Wat kunnen mantelzorgers betekenen?
3. Wat kan door vrijwilligers gedaan worden?
4. Wat kan vanuit collectieve voorzieningen bijdragen aan het welbevinden van de klant?
5. Wat kan door professionals opgepakt worden?

Het uitgangspunt zou moeten zijn dat zoveel mogelijk wordt ingezet op de zelfredzaamheid van de klant en zijn omgeving. De professionele hulpverleners hebben een coördinerende rol om de klant hierin te ondersteunen. Icare adviseert dit te bereiken door de inzet van wijkteams.

Aandachtspunten in het Wmo-loket moeten zijn:

- De vraag achter de vraag goed in beeld krijgen.
- Zorgcoördinatie met name om ook preventief bij te sturen om een uitgebreidere hulpvraag te voorkomen of uit te stellen.

Icare adviseert een soort kernteam in de gemeente Tynaarlo in te stellen waarin verschillende organisaties nauw samenwerken om de kwetsbare burgers van Tynaarlo in beeld te krijgen en te houden. Icare denkt daarbij bijvoorbeeld aan het Wmo-loket, Welzijnswerk, ouderenadviseurs, Maatschappelijk Werk, vrijwilligersorganisaties, verstandelijk gehandicaptenzorg, verslavingszorg, woningbouw, schuldhulpverlening en de wijkverpleegkundigen.

Icare adviseert de dienstverlening van het consultatiebureau voor senioren uit te breiden naar alle inwoners van de gemeente Tynaarlo (in plaats van de inwoners van 60 jaar en ouder). Vanuit dit consultatiebureau worden de inwoners doorverwezen naar laagdrempelige voorzieningen om de gezondheid en het welbevinden te verhogen, dit heeft een sterke preventieve werking.

Icare is van mening dat zorgaanbieders met name een individueel zorgaanbod leveren en dat er een ontwikkeling moet zijn naar ook collectieve voorzieningen. Zorgaanbieders moeten niet alleen naar klanten vraaggestuurd werken, maar ook naar de ketenpartners.

Uitgangspunt bij de zorgaanbieders moet zijn om eerst te kijken naar alle bestaande voorzieningen in de gemeente Tynaarlo en daarin goed met elkaar samen te werken, voordat er nieuwe producten worden ontwikkeld. Behouden van het goede, en mogelijkheden creëren om het in gezamenlijkheid te verbeteren.

Icare is deelnemer van de 'Experiment Regelarme Instellingen' van VWS. Hierbij gaat het om de omslag van een financierings- en regelgestuurd proces naar een zorgverleningsproces aan klanten, gestuurd vanuit de vakinhoud. Vertrouwen in de professionaliteit van de medewerkers staat centraal, en neemt de plek in van bureaucratische controles.

Icare adviseert om te onderzoeken of het mogelijk is om de zorg in dunbevolkte gebieden goed vorm te geven met verschillende organisaties die zonder 'label' de zorg leveren aan de klant: ontschotting.

Bestuurlijke reactie

De functie van het Wmo-CJG loket wordt in paragraaf 6.3 uiteengezet en sluit aan bij de visie van Icare. Ook de transitie van individuele ondersteuning en voorzieningen naar een collectief aanbod staat beschreven, in paragraaf 3.2. Dit geldt ook voor het advies om uit te gaan van bestaande voorzieningen. De adviezen met betrekking tot de inrichting van en uitvoering in het Wmo-CJG loket nemen wij mee bij de uitwerkingen van dit visiedocument: de uitvoeringsplannen.

3.0 Humanitas

Humanitas kan zich erg vinden in thema’s en uitgangspunten die de gemeente Tynaarlo beschrijft in haar visie op decentralisatie (van de Jeugdzorg, de Wet Werken naar Vermogen en de AWBZ Begeleiding en Dagbesteding): het meedoen van de inwoners in alle facetten van het dagelijks leven staat centraal waarbij regie op eigen leven en de eigen verantwoordelijkheid van de inwoner een grote rol speelt, afgestemd op de draagkracht van de persoon en het netwerk en de leefomgeving voor de persoon.

Humanitas adviseert (en heeft ervaring met) de inzet van een ‘trajectcoördinator’, vooral bij extramurale Begeleiding. De trajectcoördinator coördineert alle zorg rondom de cliënt, zowel van zorgverlenende instanties als van het netwerk. Dit sluit aan bij het streven naar een integrale aanpak: 1 gezin, 1 plan en 1 zorgcoördinatie.

De huidige doelgroep die vanuit de AWBZ Begeleiding ontvangt, kenmerkt zich vooral doordat zij de regie over hun eigen leven niet (meer) kunnen voeren. Begeleiding is met name gericht op het versterken van de eigen regie en cliënten laten inzien en beseffen dat zij meer kunnen dan ze aanvankelijk dachten. In de visie van de gemeente Tynaarlo komt duidelijk naar voren dat het stimuleren van het eigen kunnen prioriteit heeft.

Humanitas ziet wel een zorgpunt in de voorgelegde visie van de gemeente Tynaarlo. Namelijk in het uitgangspunt dat cliënten kunnen terugvallen op de (sociale) netwerken. Cliënten die ondersteuning nodig hebben zijn hier vaak al hun hele leven, in meer of mindere mate, van afhankelijk geweest en zijn door de problematiek die hen kenmerkt, niet of weinig in staat geweest een passend (sociaal) netwerk op te bouwen of in de loop der jaren is dit netwerk kleiner of minder stabiel geworden. Deze groep cliënten zullen niet of beperkt terug kunnen vallen op een netwerk.

Hoewel in de Begeleiding ook aandacht besteed wordt aan het opbouwen en in stand houden van een netwerk *is* de Begeleiding een onderdeel van het netwerk, als deze Begeleiding wegvalt is er een groot risico dat zij vereenzamen, financiële problemen krijgen, mogelijk verslavingsproblematiek zich (opnieuw) ontwikkelt, overlast gaan veroorzaken, kortom dat de zorgvragen toenemen en mogelijk zelfs overlast veroorzaken.
Door toename van de problematiek zal de cliënt minder eigen regie en verantwoordelijkheid kunnen houden en aangewezen zijn op een voorziening die 24-uurs zorg biedt in plaats van zelfstandig te kunnen wonen.

Bestuurlijke reactie

Het principe 1 gezin, 1 plan en 1 zorgcoördinatie staat in paragraaf 3.3 beschreven. Voor de invulling hiervan nemen wij het advies van Humanitas mee, in de uitvoeringplannen die het vervolg zijn op dit visiedocument. Het zorgpunt van Humanitas over het kunnen terugvallen op het (sociale) netwerk hebben wij verwerkt in paragraaf 6.2: Begeleiding wordt ook ingezet voor het verstevigen van het (sociale) netwerk.

4.0 Alfa-college

1.2.1. Onderdelen decentralisatie
Anderstaligen staan nergens als een doelgroep benoemd maar bij de opvoeding van hun kinderen is het heel belangrijk om aan te sluiten bij hun niveau en cultuur.

1.2.2. Wet Werken naar Vermogen
Het Alfa-college ziet kansen om beroepsopleidingen en arrangementen leren en werken toegankelijk te maken voor deelnemers die de weg naar werk niet zelfstandig vinden.

2.1. Kansrijk Leven!
Het Alfa-college adviseert om bij het hoofdstuk over de beleidsnotitie Kansrijk Leven de doelgroep laaggeletterden expliciet te noemen. Gemeenten zijn verplicht vorm te geven aan het actieplan Laaggeletterdheid en specifieke doelstellingen te realiseren en deze doelstelling past bij de doelstellingen die de gemeente Tynaarlo hier benoemt. Het Alfa-college adviseert bij ketensamenwerking in de Back-Office het onderwijs ook specifiek een plek te geven.

4.4. Regionale ontwikkelingen
Graag wijs ik u op het fenomeen 'Eigen Kracht' een methodiek uitgevonden in de Jeugdzorg die uitgaat van de kracht van eigen initiatief en burgerverantwoordelijkheid.

4.5. Strategie
Het is belangrijk de jongere zelf te positioneren, niet vóór maar dóór.

5.3. Visie en beeld Tynaarlo
Het Alfa-college adviseert om hun trainingen in te zetten om de signalering van laaggeletterdheid bij instellingen en bedrijven te vergroten. Het Alfa-college adviseert ook om de intrinsieke motivatie van mensen te stimuleren middels onderwijs.

5.6. Betrokken partijen
Het Alfa-college adviseert om hier het onderwijs toe te voegen.

6.5. Betrokken partijen
Het Alfa-college adviseert om hier het onderwijs toe te voegen.

Bestuurlijke reactie

Wij benoemen in onze visie geen specifieke doelgroepen. Wij ondersteunen al onze inwoners en bieden voorzieningen die inwoners nodig hebben om de zelfredzaamheid te vergroten. Dit geldt dus ook voor de door het Alfa-college genoemde doelgroepen. In paragraaf 5.6 hebben wij de onderwijsinstellingen toegevoegd aan betrokken partijen. In paragraaf 6.5 benoemen wij de (lokale) partners van het gemeentelijk Wmo-CJG loket, daar onder vallen ook de onderwijsinstellingen.

5.0 Intergemeentelijke Sociale Dienst (ISD)

De ISD adviseert in de notitie met meer nadruk de verbinding en de te verwachten efficiencywinst van de drie transities te omschrijven. De gemeenten worden verwacht deze taken efficiënter uit te kunnen voeren, vooral door de samenloop tussen de doelgroepen. Dit zal door het Rijk ook vertaald worden in een efficiencykorting.

Volgens de ISD ligt focus van de nieuwe Wet Werken naar Vermogen (WWnV) op het benutten van de verdiencapaciteit: 'Iedereen werkt naar vermogen'. In de ogen van de ISD is de tegenprestatie niet het belangrijkste onderdeel van de nieuwe wetgeving, maar juist het inzetten op het benutten van de verdiencapaciteit en de inzet van loondispensatie.

De ISD adviseert om ook even de wetten te noemen die worden vervangen door de WWnV.

Jongeren kunnen ook bij de invoering van de WWnV nog wel een uitkering krijgen. Ook voor hen geldt natuurlijk wel het principe dat daar ook ingezet wordt op benutten van verdiencapaciteit: werken of leren. Voor *volledig* arbeidsongeschikte jongeren blijft de Wajong bestaan.

Bij de geformuleerde visie (in paragraaf 5.3) vindt de ISD dat de eigen verantwoordelijkheid van de burger om in eigen levensonderhoud te voorzien en het benutten van de verdiencapaciteit te weinig tot niet wordt benoemt. Vervolgens kan de slag gemaakt worden naar de ondersteuning van mensen die hier niet of onvoldoende in slagen. Hierbij is de slag naar werkgevers, die tenslotte de mensen in dienst moeten nemen, volgens de ISD een juiste insteek.

Voor de mensen die echt aan de onderkant van de arbeidsmarkt participeren, is de samenwerking tussen gemeentelijke voorzieningen (sociale werkplaats en de sociale dienst) met andere organisaties die begeleid en beschut werk leveren (huidige zorgaanbieders) belangrijk. Onder paragraaf 5.5. in het visiedocument koppelt de gemeente Tynaarlo de arbeidsgerelateerde dagbesteding AWBZ aan de Sociale Werkvoorziening. De ISD adviseert de gemeente Tynaarlo dit breder te zien: het doel van de transities is dat de integratie wordt gezocht tussen de drie onderdelen.

Het vernauwen of verbijzonderen van de werkgeversbenadering tot de publieke sector (derde aandachtsstreepje onder paragraaf 5.5): zowel in de private als in de publieke sector is winst te halen.

Onder paragraaf 5.7 zit volgens de ISD een fout voor wat betreft de inhoudelijke vertaling van de nieuwe wet: de oude rechten van inwoners met betrekking tot de WSW gelden toch alleen voor de groep die voor een bepaalde datum een WSW dienstverband hebben gekregen en niet voor alle inwoners die voor 2013 een WSW dienstverband hebben gekregen?

Bestuurlijke reactie

We zoeken ook financieel de verbindingen tussen de drie transities omdat er sprake is van samenloop van de doelgroepen. Het advies van de ISD om dit te noemen in het visiedocument op te nemen hebben wij overgenomen en verwerkt in paragraaf 5.8.

Het advies van de ISD over het benutten van de verdiencapaciteit bij de uitvoering van de Wet Werken naar Vermogen nemen wij mee bij de verdere uitwerking van dit visiedocument: de uitvoeringsplannen.

De uitvoering van de Wet Werken naar Vermogen voor jongeren is verwerkt in paragraaf 5.1.

De wetten die de Wet Werken naar Vermogen vervangen hebben wij toegevoegd in paragraaf 5.1.

De eigen verantwoordelijkheid staat toegelicht in paragraaf 1.3

Uit de vraag met betrekking tot de inhoudelijke vertaling van de wet. Paragraaf 5.7 is aangepast.

6.0 Bureau Jeugdzorg

Bureau Jeugdzorg signaleert vanuit haar ervaring dat de drie transities bovengemiddeld vaak dezelfde gezinssystemen betreffen. In de huidige situatie wordt per werkveld met het betreffende huishouden contact gelegd op grond van signalen. Bureau Jeugdzorg wordt vaak ingeroepen door het onderwijs of de politie bij zorg voor kinderen, terwijl er wellicht ook schulden, werkeloosheid of huisvestingsproblemen aanwezig zijn in hetzelfde gezin. Bureau Jeugdzorg adviseert expertise te bundelen en daarmee ook juist expertise te behouden. Bureau Jeugdzorg adviseert de gemeente het systeem zo in te richten dat wanneer signalen binnen komen, alle facetten integraal worden nagelopen en in beeld worden gebracht: inkomen, relatie, steunfiguren in de buurt.

Bestuurlijke reactie

Het advies van bureau Jeugdzorg om expertise te bundelen en signalen integraal te bekijken hebben wij verwerkt in paragraaf 3.3: 1 gezin, 1 plan, 1 ondersteuningscoördinatie.

7.0 Geestelijke Gezondheidszorg (GGz) Groningen

De GGz Groningen leest in het visiedocument dat de gemeente Tynaarlo de huidige zorgorganisaties - die Begeleiding bieden aan inwoners van deze gemeente - oproept om een bredere (lees ook algemener doelgroep) te faciliteren. Binnen deze context kunnen mensen de eigen kracht versterken: herstellen om weer optimaal te kunnen deelnemen in de maatschappij. De GGz Groningen ziet deze kanteling van denken (van zorg naar ondersteuning) en van AWBZ naar Wmo als een kans.

De GGz Groningen signaleert dat een zinvolle dagbesteding voor de mensen die behandeld worden binnen de GGz van evident belang is: een dagritme, een voldaan gevoel en nuttig zijn maakt dat men ondanks de psychotische binnenwereld vaak prima functioneert binnen een werkproject. Het werken doet een beroep op het gezond zijn, op kunnen, op mogelijkheden,

kortom op ‘meedoen’! Men houdt hiermee zodanig het hoofd boven water dat een (her) opname wordt voorkomen of zo kort mogelijk wordt gehouden.

In de visie decentralisatie Wmo functie Begeleiding van de gemeente Tynaarlo staat dit omschreven waarbij de gemeente Tynaarlo uitgangspunten hanteert als: dicht bij de burger, op lokale niveau, door maatwerk georganiseerd worden. De GGz Groningen is tevreden dat de Dagbesteding als onderdeel van de Begeleiding op deze manier staat genoemd in het visiedocument.

De GGz Groningen wil benadrukken dat gekeken moet worden naar de mogelijkheden van mensen: waar het nodig is zal een specifiek aanbod gecreëerd moeten worden met specifieke activiteiten die passen bij de kenmerken van de beperkingen van de mensen. GGz Groningen onderstreept daarnaast wel de ambitie van de gemeente Tynaarlo om daar waar het kan een gezamenlijk aanbod te creëren (mixen doelgroepen).

De GGz Groningen ziet kansen dat zorgorganisaties - die hun klanten goed kennen inclusief de kenmerken van de beperking - vanuit hun begeleiding een bijdrage kunnen leveren aan de arbeidsmarktpositie en de re-integratie van deze klanten: bij een grotere afstand tot de arbeidsmarkt wordt begeleiding en ondersteuning geboden vanuit dezelfde hoek als waar zorg wordt geleverd.

De GGz Groningen ziet kansen in samenwerking met andere (doelgroep)organisaties door de werkprojecten open te stellen voor andere doelgroepen. Op basis van de Wet Werken naar Vermogen kan ook worden samengewerkt met het UWV. Mensen toe leiden naar de werkervaringsprojecten is dan de gezamenlijke doelstelling zijn.

De GGz Groningen adviseert dat om een volwaardig dagbesteding te kunnen blijven bieden, een goede balans tussen de vaardige en minder vaardige mensen van belang is: binnen de werkprojecten verschillende werksoorten in niveau differentiëren. Daarnaast adviseert de GGz Groningen binnen alle verschillende projecten (dus ook de dagbesteding) sprake te laten zijn van integratie van de binnen en buitenwereld: samenwerken met externe bedrijven. Een voorbeeld daarvan kan zijn een grafisch centrum dat de nabewerking verzorgt van drukwerk.

<u>Bestuurlijke reactie</u>

De oproep om rekening te houden met specifieke kenmerken van de beperkingen van mensen bij het ontwikkelen van een ondersteuningsaanbod, zit verwerkt in paragraaf 2.1 en de kadernota Kansrijk Leven: het ondersteuningsaanbod is gericht op een collectief en algemeen aanbod, mocht dit aanbod niet toereikend zijn dan is een individuele voorziening beschikbaar voor iedereen.

In paragraaf 6.2 hebben wij de tekst aangepast om de nadruk te leggen op de verbindingen tussen de (arbeidsmatige) dagactiviteiten en het reguliere arbeidsproces en het nut voor de (lokale) samenleving.

De mogelijkheid om ondersteuningsorganisaties een bijdragen te laten leveren aan de arbeidsmarktpositie en re-integratie van inwoners die hierbij ondersteuning nodig hebben en de mogelijkheid om ondersteuningsorganisaties hier in te laten samenwerken met het UWV, nemen wij mee in de uitwerking van dit visiedocument: de uitvoeringsplannen.

8.0 MEE Drenthe

MEE Drenthe kan zich vinden in de uitgangspunten voor de decentralisatietrajecten, zoals geformuleerd in paragraaf 2.3.

MEE Drenthe adviseert bij paragraaf 3.3 (streefbeeld) de gemeente om er wel oog voor te houden dat er mensen (doelgroepen) zijn die nooit de regie over hun eigen leven kunnen voeren, ook niet met ondersteuning.

MEE Drenthe signaleert bij de drie transities (hoofdstukken 4, 5 en 6) met betrekking tot de visie en strategie dat de gemeente zich sterk richt op de inrichting van de 'Back-Office'. Uiteraard is dit erg belangrijk. MEE Drenthe adviseert de gemeente om ook een visie te ontwikkelen met betrekking tot de 'Front-Office'.

MEE Drenthe adviseert de gemeente voor wat betreft de 'Front-Office' om één centraal punt in de gemeente te laten fungeren waar inwoners zich kunnen melden met al hun vragen op het gebied van wonen, welzijn, zorg (ondersteuning), werk, inkomen en financiën: de informatie- en adviesfunctie centraal organiseren. Dit sluit aan bij de visie Iedereen heeft Talent in hoofdstuk 6: Wmo-CJG-loket is de spil. Belangrijk is om na te denken over de expertise in dit loket: hoe wordt deze verkregen binnen het loket op alle genoemde gebieden?

MEE Drenthe adviseert om een duidelijke structuur te ontwikkelen voor de vraagverheldering zodat gebouwd kan worden naar het uitgangspunt voor 1 gezin, 1 plan. MEE Drenthe adviseert de volgende structuur te hanteren:

- Opvoeding en Ontwikkeling (Jeugdzorg)
- Leren en Werken (Wet Werken naar Vermogen)
- Samenleven en Wonen (Participatie en Begeleiding)
- Regelgeving en Geldzaken (schuldhulpverlening)

MEE Drenthe adviseert aan het principe van 1 gezin, 1 plan het principe van 1 zorgcoördinatie toe te passen als het gezin hier toe niet zelf in staat is.

<u>Bestuurlijke reactie</u>

De adviezen met betrekking tot de inrichting van en uitvoering in het Wmo-CJG loket - FrontOffice en BackOffice - nemen wij mee bij de uitwerkingen van dit visiedocument: de uitvoeringsplannen. Dit geldt ook voor het advies om er oog voor te houden dat er mensen zijn die nooit de regie over hun leven kunnen voeren: bij de uitvoeringsplannen en de inrichting van de collectieve, algemene en individuele (ondersteunings)voorzieningen hebben wij hier oog voor.

9.0 WWB-WSW-cliëntenraad

De cliëntenraad stelt vast dat een groot deel van de kadernota 'Kansrijk Leven!' uit 2008 (Wmo) als basis dient voor dit visiedocument en vraagt zich af of er in het kader van de ingrijpende decentralisaties wel sprake is van een (nieuwe) visie?

Over de visie en het beeld zoals die zijn beschreven in paragraaf 5.3, heeft de cliëntenraad een aantal opmerkingen. Het gaat om de tekst *"Arbeid is niet alleen om geld te verdienen maar ook de manier om zin aan je leven te geven.*

En de mensen die niet vanzelfsprekend mee kunnen komen in werk moeten de kans krijgen om op een hedendaagse manier zingeving te ervaren". De cliëntenraad stoort zich aan de stelligheid van de zin *"de manier om zin aan je leven te geven"*. Is alleen arbeid zinnig of is het veel breder?

Zingeving betekent het zoeken naar de zin, de bedoeling of het doel van het leven of van grote gebeurtenissen in het leven.

Mensen behoren zelf hun verantwoordelijkheid te nemen voor een goede samenleving. Ze moeten hun talenten ontwikkelen. Daar hoort arbeid zeker bij. De Gemeente Tynaarlo helpt mensen om deze verantwoordelijkheid te nemen. Wanneer dit (tijdelijk) niet gaat, zal hulp geboden moeten worden.

De cliëntenraad adviseert dat de bedrijvencontactfunctionaris de ondernemers/bedrijven binnen de gemeentegrenzen goed kent en dit netwerk blijft onderhouden. De bedrijvencontactfunctionaris kan als intermediair cliënten met een beperking helpen aan een reguliere baan.

De cliëntenraad vindt dat in het visiedocument sterk de nadruk ligt op het vinden van een baan. In het visiedocument missen zij het stimuleren van ondernemerschap.

Het vrijwilligerswerk is een essentieel onderdeel bij een onderwerp als WWnV. Immers maatschappelijke betrokkenheid is belangrijk en kan voor cliënten een opstap zijn naar een betaalde baan. Bij de uitvoering van de WWnV zullen op verschillende niveaus vrijwilligers nodig zijn. De cliëntenraad adviseert dit een volwaardige plek te geven in de ontwikkeling van visie op de decentralisaties.

De vrees van de cliëntenraad is een nieuwe organisatiestructuur voor de uitvoering van de drie taken (Jeugdzorg, Begeleiding en Wet Werken naar Vermogen) die gekenmerkt wordt door aan regels onderhevige procedures, verdeling van verantwoordelijkheid, hiërarchie en onpersoonlijke relaties: bureaucratie. Laagdrempelige ondersteuning moet een voorwaarden zijn adviseert de cliëntenraad bij de ondersteuning van de doelgroepen. De cliëntenraad pleit voor persoonlijk coaching: één loket, één begeleider.

De cliëntenraad voorziet in de uitvoeringsproblemen als het gaat om het tijdspad.

<u>Bestuurlijke reactie</u>

De visie 'Iedereen heeft Talent' bouwt voort op de visie 'Kansrijk Leven'. Vanuit dit vertrekpunt geven wij invulling aan de transities en de nieuwe taken.

Arbeid omvat zowel betaalde als onbetaalde arbeid: (arbeidsmatige) dagbesteding, vrijwilligerswerk, reguliere arbeid. Het ontwikkelen van talenten betekent dat gekeken wordt naar de persoonlijke haalbare doelstellingen: mensen ondersteunen om hun verantwoordelijkheid te nemen voor een goede samenleving en hun bijdrage hier aan. In paragraaf 5.5 hebben wij dit accent meer benadrukt en het advies overgenomen.

Het advies over de inzet van de bedrijvencontactfunctionaris nemen wij mee bij de uitwerking van dit visiedocument: de uitvoeringsplannen.

Het stimuleren van ondernemerschap hebben wij toegevoegd in het visiedocument in paragraaf 5.5.

De ondersteuning van vrijwilligers heeft zeker een essentiële plek in de uitvoering van de nieuwe taken. In de visie hebben wij deze ondersteuning in paragraaf 6.2 een nadrukkelijke plek gegeven.

Het principe 1 gezin, 1 plan en 1 zorgcoördinatie staat in paragraaf 3.3 beschreven: daarmee geven wij invulling aan het voorkomen van procedure gestuurde ondersteuning, verdeling van verantwoordelijkheden, hiërarchie en onpersoonlijke relaties.

10.0 Wmo-adviesraad

De Wmo-adviesraad vraagt zich af of het Persoonsgebonden Budget blijft bestaan voor de functie Begeleiding in de Wmo. De Wmo-adviesraad wil hier over graag de gemeente adviseren. De Wmo-adviesraad heeft hierover veel kennis onder haar leden evenals inzicht in de huidige doelgroep van de AWBZ Begeleiding.

De Wmo-adviesraad adviseert de gemeente om te verkennen of het mogelijk is om een eigen bijdrage te vragen voor de Wmo Begeleiding, evenals bij de individuele voorzieningen waarvoor de gemeente nu al verantwoordelijk is (vervoersvoorzieningen, huishoudelijke zorg). Hiermee kan deze functie betaalbaar blijven.

In paragraaf 4.2 adviseert de Wmo-adviesraad om een kleine omschrijving toe te voegen van het project Opvoeden Versterken.

In paragraaf 4.3 adviseert de Wmo-adviesraad om bij de omschrijving van het kernteam en het signaleringsnetwerk te beperken tot de term ‘professionals’.

<u>Bestuurlijke reactie</u>

Wij nemen het aanbod van de Wmo-adviesraad om mee te denken over de invulling van de individuele, collectieve en algemene voorzieningen (waaronder het PGB) graag aan. Hier gaan wij mee aan de slag bij de verdere uitwerking van het visiedocument: de uitvoeringsplannen.

In de kadernota Kansrijk Leven staat dat inwoners worden aangesproken op hun eigen verantwoordelijkheid. In de uitwerkingen en uitvoeringsplannen vertalen wij deze eigen verantwoordelijk; wij nemen het invoeren van een eigen bijdrage dan ook in overweging.

Wij nemen het advies voor paragraaf 4.2 over. Dit geldt ook voor het advies over paragraaf 4.3.